

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2552 และ 2551

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ความเป็นมา

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2549 เป็นรัฐวิสาหกิจประเภท ธนาคารเฉพาะกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักในการเป็นสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาชนบทซึ่งเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาล โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินและสนับสนุนการพัฒนาแก่กลุ่มเป้าหมายในชนบทไทย ทั้งที่เป็นเกษตรกร ผู้ประกอบการ กลุ่มบุคคล องค์กรของชุมชน และสหกรณ์ทุกประเภท ที่เป็นองค์ประกอบในระบบเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทย นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายภารกิจสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรอันเนื่องมาจากภาระหนี้สินและราคาผลผลิตตกต่ำ ตามหมายเหตุ 3.7 และ 3.8

1.2 เกณฑ์การเสนองบการเงิน

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2552 และ 2551 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

การดำเนินการที่สำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในโครงการต่างๆ ธ.ก.ส.ได้รวมอยู่ในงบการเงินแล้ว

สำหรับโครงการรับจำนำผลผลิตการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 ธ.ก.ส. ไม่ได้รวมรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้นในงบการเงิน ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 และ วันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 ที่ให้แยกบัญชีงบการเงินออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส. ตามหมายเหตุ 3.7

2. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 งวดบัญชี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน และสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม ของปีถัดไป

2.2 การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม

2.2.1 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมเกษตรกร รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์ ซึ่งรับรู้รายได้จากต้นเงินกู้ จนถึงระยะเวลา 3 เดือนหลังจากวันครบกำหนดชำระตามสัญญา สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป ให้ระงับการรับรู้รายได้ และบันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่บันทึกเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี ส่วนดอกเบี้ยเงินกู้ค้างชำระหลังจากนั้นรับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

2.2.2 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสถาบันเกษตรกร รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์ ซึ่งรับรู้รายได้จากต้นเงินกู้จนถึงวันสิ้นสุดบัญชีของสถาบันเกษตรกร หากลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้ทบดอกเบี้ยเป็นต้นเงินเฉพาะงวดแรก และในงวดต่อไปรับรู้รายได้อีก 3 เดือน หากลูกหนี้ยังไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้ระงับการรับรู้รายได้ และบันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่บันทึกเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี ส่วนดอกเบี้ยเงินกู้ค้างชำระหลังจากนั้นรับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

2.2.3 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมปรับปรุงโครงสร้างหนี้สัญญารวมต้นเงิน และลูกหนี้เงินกู้ตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

2.3 การจัดชั้นลูกหนี้ จัดกลุ่มลูกหนี้จำแนกตามอายุหนี้ค้างรายบัญชี ดังนี้

2.3.1 ลูกหนี้เงินกู้เกษตรกร

2.3.1.1 ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายเดือนแบ่งเป็น 6 ระดับ ตามคุณภาพของลูกหนี้ ดังนี้

- 1) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ หมายถึง ลูกหนี้ปกติที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ
- 2) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 3) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 4) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 5) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ และลูกหนี้ดำเนินคดี
- 6) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้สิ้นเชิง ให้ตัดออกจากบัญชี

2.3.1.2 ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปีแบ่งเป็น 6 ระดับ ตามคุณภาพของลูกหนี้ ดังนี้

- 1) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ หมายถึง ลูกหนี้ปกติที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ
- 2) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 3) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 4) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 2 ปี นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 5) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ และลูกหนี้ดำเนินคดี
- 6) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้สิ้นเชิง ให้ตัดออกจากบัญชี

2.3.2 ลูกหนี้เงินกู้สถาบันเกษตรกร จัดชั้นลูกหนี้เช่นเดียวกับลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี

2.4 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

2.4.1 ลูกหนี้เงินกู้เกษตรกร ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามการจัดชั้นลูกหนี้ โดยการวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่ผ่านมาและกำหนดหลักเกณฑ์การประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ ดังนี้

1) ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายเดือน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็น 2 ลักษณะ

ก. ลูกหนี้ที่มีหลักประกัน เป็นลูกหนี้ที่ถูกจัดเป็นสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย และสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ค้างตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน

ข. ลูกหนี้ที่ไม่มีหลักประกัน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำแนกตามอายุหนี้ค้างชำระ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (หนี้ค้างตั้งแต่ 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 2 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย (หนี้ค้างเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 3 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (หนี้ค้างเกินกว่า 12 เดือนขึ้นไป และดำเนินคดี) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

สำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติและสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (หนี้ปกติและหนี้ค้างไม่เกิน 3 เดือน) มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ในอัตราร้อยละ 1 และ 2 ตามลำดับ

2) ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็น 2 ลักษณะ

ก. ลูกหนี้ที่มีหลักประกัน เป็นลูกหนี้ที่ถูกจัดเป็นสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยและสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้คงค้างตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน

ข. ลูกหนี้ที่ไม่มีหลักประกัน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำแนกตามอายุหนี้ค้างชำระ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (หนี้ค้างตั้งแต่ 3 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 2 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย (หนี้ค้างเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 3 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (หนี้ค้างเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป และดำเนินคดี) ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

สำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติและสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (หนี้ปกติและหนี้ค้างไม่เกิน 3 เดือน) มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ในอัตราร้อยละ 1 และ 2 ตามลำดับ

2.4.2 ลูกหนี้เงินกู้สถาบันเกษตรกร ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเช่นเดียวกับเงินกู้ด้านเกษตรกรที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี

2.4.3 การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามความจำเป็นของลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

1) ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ค้างชำระ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

2) ลูกหนี้เงินกู้ประเภทธรรมชาติ และลูกหนี้เงินกู้ซึ่งไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้ เช่น ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้เงินกู้โครงการพักชำระหนี้ ลูกหนี้เงินกู้ตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และลูกหนี้กองทุนอ้อยและน้ำตาล คำนวณจากยอดต้นเงินกู้ในอัตราร้อยละของความเสียหายที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้เต็มจำนวน

2.4.4 ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ เป็นลูกหนี้รอการชดใช้ต้นเงิน และดอกเบี้ยจากรัฐบาล ไม่ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเนื่องจากเป็นโครงการของรัฐบาล โดยรัฐบาลขายผลผลิตเพื่อชำระหนี้หรือจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส.เป็นปีๆไป

2.5 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

- ตราสารหนี้ที่จะถือไว้จนครบกำหนด แสดงในราคาทุนตัดจำหน่าย
- เงินลงทุนระยะยาวที่เป็นเงินลงทุนทั่วไป แสดงในราคาทุนและรับรู้การค้อยค่าของเงินลงทุนที่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุน

2.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ แสดงบัญชีในราคาทุนหักค้ำยค่าเสื่อมราคาสะสม และคำนวณค่าเสื่อมราคาคตามวิธีเส้นตรงในอัตรา ดังนี้

อาคาร ร้อยละ 5 ต่อปี

ยานพาหนะและอุปกรณ์ ร้อยละ 15 - 27 ต่อปี

สิทธิการเช่าที่ดิน ตัดบัญชีตามอายุสัญญาเช่า สิทธิการเช่าสิ่งก่อสร้าง ซึ่งส่วนใหญ่สร้างบนที่ดินราชพัสดุ ตัดบัญชีร้อยละ 5 ต่อปี

2.7 เงินกู้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ บันทึกบัญชีเป็นเงินบาทตามอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ ณ วันที่เกิดรายการและปรับค่าเงินกู้ค้างชำระ ณ วันสิ้นงวด ตามอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนทั้งจำนวน

2.8 เงินกู้ที่มีข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนเป็นพิเศษ เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่น หลังวันที่ 31 ตุลาคม 2521 ซึ่งนำไปขายฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยมีข้อตกลงขายคืนเป็นพิเศษ ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รับเงินกู้กับวันที่นำไปขายฝาก รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากการขายฝากทั้งจำนวน

การนำเงินกู้ไปขายฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยกำหนดอัตราขายคืนเป็นพิเศษนั้น ในสัญญาขายฝากได้กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมว่า ในกรณีธนาคารแห่งประเทศไทยมีความจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดอื่น หากต่อมาได้มีการแลกเปลี่ยนคืนเพื่อขายให้ ธ.ก.ส. แล้วเกิดผลขาดทุนจากการแลกเปลี่ยน ธ.ก.ส. ต้องเป็นผู้รับภาระความเสี่ยงนั้น

2.9 รายได้รอการรับรู้ เป็นเงินช่วยเหลือหรือเงินบริจาคไม่ว่าจะได้รับเป็นเงินสดหรือเป็นสินทรัพย์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จะแสดงไว้ในส่วนของหนี้สินเป็นรายได้รอการรับรู้ แล้วจึงทยอยตัดบัญชีเป็นรายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบตลอดระยะเวลาที่จำเป็น โดยจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.10 กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณโดยใช้กำไรสุทธิหลังจากหักเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนหารด้วย จำนวนตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญ

2.11 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ในงบกระแสเงินสดหมายความรวมถึงเงินสดและเงินฝากธนาคารที่มีกำหนดจ่ายคืนในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน

3. ข้อมูลเพิ่มเติม

3.1 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

	31 มี.ค. 52		หน่วย : ล้านบาท			
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ธนาคารแห่งประเทศไทย	25.81	185,556.00	185,581.81	18.58	120,530.00	120,548.58
ธนาคารพาณิชย์	479.22	1,000.00	1,479.22	641.90	850.00	1,491.90
อื่นๆ	282.03	-	282.03	410.00	-	410.00
รวม	787.06	186,556.00	187,343.06	1,070.48	121,380.00	122,450.48

รายการระหว่างธนาคาร - อื่นๆ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 และ วันที่ 31 มีนาคม 2551 จำนวนเงิน 282.03 ล้านบาท และ 410.00 ล้านบาท ได้รวมเงินฝากของกองทุนเคหะสงเคราะห์ จำนวน 0.19 ล้านบาท และ 0.18 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดที่แสดงในงบกระแสเงินสด ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
เงินสด	11,788.46	9,249.84
รายการระหว่างธนาคาร - เงินฝาก	787.06	1,070.48
รวม	12,575.52	10,320.32
หัก เงินของ โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 3.7)	(3,517.61)	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	9,057.91	10,320.32

3.2 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ ประกอบด้วย

3.2.1 เงินลงทุนชั่วคราว

เป็นตราสารหนี้ที่จะครบกำหนดใน 1 ปี ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
พันธบัตร ธปท.	10,340.94	15,740.97
พันธบัตรรัฐบาล	112.53	-
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	53.86	-
ตั๋วเงินคลัง	41.97	1,820.66
รวม	<u>10,549.30</u>	<u>17,561.63</u>

3.2.2 เงินลงทุนระยะยาว

1) ตราสารหนี้ที่จะถึงจนครบกำหนดภายใน 2-5 ปี ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
พันธบัตร ธปท.	847.84	180.33
พันธบัตรรัฐบาล	3,178.20	99.20
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	3,900.00	2,953.06
รวม	<u>7,926.04</u>	<u>3,232.59</u>

2) เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่น เป็นหุ้นสามัญในบริษัทต่าง ๆ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
บริษัท ฟูเอินเอฟซี จำกัด (มหาชน)	0.01	0.01
บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด	12.00	12.00
บริษัท นมไทย - เคนมาร์ค จำกัด	10.00	10.00
บริษัท ไทย - แอ็ค โกร เอ็กซ์เชนจ์ จำกัด	100.00	100.00
รวม	<u>122.01</u>	<u>122.01</u>
หัก ค่าเผื่อการค้อยค่า	10.01	10.01
เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่นสุทธิ	<u>112.00</u>	<u>112.00</u>
รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์	<u>18,587.34</u>	<u>20,906.22</u>

ในงวดนี้ ธ.ก.ส. ได้รับเงินปันผลจาก บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด จำนวน 0.34 ล้านบาท และ บริษัท ไทย - แอ็ค โกรเอ็กซ์เชนจ์ จำกัด จำนวน 22.50 ล้านบาท รวมเป็นรายได้เงินปันผล จำนวน 22.84 ล้านบาท

ค่าเผื่อค้อยค่าจำนวน 10.01 ล้านบาท เป็นของบริษัท ฟูเอินเอฟซี จำกัด (มหาชน) จำนวน 0.01 ล้านบาท และ บริษัท นมไทย - เคนมาร์ค จำกัด จำนวน 10.00 ล้านบาท

3.3 เงินให้สินเชื่อ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
3.3.1 เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและโครงการนโยบายรัฐ		
เงินให้สินเชื่อเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร		
เกษตรกร	418,474.74	397,778.40
สหกรณ์การเกษตร	24,658.56	22,072.66
กลุ่มเกษตรกร	24.45	25.98
รวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	<u>443,157.75</u>	<u>419,877.04</u>
เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ		
เกษตรกร	4,221.42	5,494.89
สหกรณ์การเกษตร	9.07	80.42
กลุ่มเกษตรกร	16.15	16.15
รวมเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	<u>4,246.64</u>	<u>5,591.46</u>
รวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และโครงการนโยบายรัฐ	<u>447,404.39</u>	<u>425,468.50</u>
3.3.2 ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน ฅบ	<u>134.93</u>	<u>328.23</u>
3.3.3 ลูกหนี้กองทุนหมู่บ้าน	<u>995.50</u>	<u>2,553.60</u>
3.3.4 เงินให้สินเชื่ออื่น		
ตั๋วเงินซื้อลด	1,668.06	1,700.87
ลูกหนี้กองทุนอ้อยและน้ำตาล	20,800.99	12,462.42
ลูกหนี้เงินกู้เคหะสงเคราะห์	2,923.32	2,109.83
ลูกหนี้เงินกู้กองทุนบรรเทาภาระหนี้สินพนักงาน	15.24	-
ลูกหนี้เงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน	5,602.07	4,266.04
ลูกหนี้อิสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อสุทธิ	<u>313.24</u>	<u>292.36</u>
รวมเงินให้สินเชื่ออื่น	<u>31,322.92</u>	<u>20,831.52</u>
รวมเงินให้สินเชื่อ	<u>479,857.74</u>	<u>449,181.85</u>

เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐเป็นเงินที่ ฅ.ก.ส.จ่ายสินเชื่อแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร โดยได้รับเงินจาก ส่วนราชการ (หมายเหตุ 3.15) และเงินทุนของ ฅ.ก.ส. ตามโครงการนโยบายของรัฐบาล โดย ฅ.ก.ส. ได้รับค่าบริการและ ชดเชยต้นทุนของเงินกู้เป็นค่าตอบแทน

เงินให้สินเชื่ออื่น ลูกหนี้อิสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อสุทธิ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 และ วันที่ 31 มีนาคม 2551 จำนวน 313.24 ล้านบาท และ 292.36 ล้านบาท ได้หักกำไรจากการขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อรอดักบัญชี จำนวน 103.25 ล้านบาท และ 85.78 ล้านบาท ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์สถานะเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และโครงการนโยบายรัฐ แยกตามชั้นลูกหนี้
ปรากฏดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มี.ค. 52			31 มี.ค. 51		
	ค้ำเงิน	ค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ	ร้อยละ	ค้ำเงิน	ค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ	ร้อยละ
เงินให้สินเชื่อเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร						
สินทรัพย์จัดชั้นปกติ	394,564.87	55,046.14	13.95	366,517.84	44,915.00	12.25
สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	13,052.67	1,615.59	12.38	9,538.46	2,523.27	26.45
สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	9,119.53	9,119.53	100.00	11,425.93	11,425.93	100.00
สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย	5,515.91	5,515.91	100.00	8,669.28	8,669.28	100.00
สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ	20,904.77	20,904.77	100.00	23,725.53	23,725.53	100.00
รวมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	443,157.75	92,201.94	20.81	419,877.04	91,259.01	21.73
เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	4,246.64	1,298.96	30.59	5,591.46	1,468.24	26.26
รวม	447,404.39	93,500.90	20.90	425,468.50	92,727.25	21.79

3.4 ดอกเบี้ยค้างรับ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
เกษตรกร	7,612.82	7,081.61
สหกรณ์การเกษตร	20.29	18.55
กลุ่มเกษตรกร	0.48	1.65
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน	107.48	70.52
ดอกเบี้ยค้างรับกองทุนอ้อยและน้ำตาล	36.06	-
ดอกเบี้ยค้างรับกองทุนหมู่บ้าน	8.23	19.74
รวมดอกเบี้ยค้างรับ	7,785.36	7,192.07

ดอกเบี้ยค้างรับเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร รวมจำนวน 7,633.59 ล้านบาท ประกอบด้วย
ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ 6,784.09 ล้านบาท และดอกเบี้ยค้างชำระ 849.50 ล้านบาท

3.5 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
ค้ำเงินเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และโครงการนโยบายรัฐ	93,500.90	92,727.25
ค้ำเงิน EU อิสลามขายเช่าซื้อ และเคหะสงเคราะห์	267.68	242.90
เงินให้กู้ยืมอื่นค้ำเงินคดี - ค้ำเงินซื้อถด	1,668.05	1,685.23
ลูกหนี้กองทุนอ้อยและน้ำตาล	14,560.69	-
รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	109,997.32	94,655.38

ในงวดนี้ ธ.ก.ส. มีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรลูกค้าที่ผลิตผลประสบภัยธรรมชาติ ได้แก่ ยาสูบ ผลิตผลราคาตกต่ำ ได้แก่ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน และบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรลูกค้าที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และปลูกมันสำปะหลัง ปี 2551/2552 ที่ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือตามโครงการรับจำนำผลิตผลปี 2551/2552 โดย ธ.ก.ส. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เกษตรกรลูกค้าดังกล่าว โดยการเลื่อนกำหนดระยะเวลาชำระหนี้เงินกู้ออกไปอีก 3 เดือน หรือ 1 ปี ตามประเภทผลิตผล สำหรับลูกหนี้ที่ถึงกำหนดชำระคาบ 30 มิถุนายน 2551 30 กันยายน 2551 31 ธันวาคม 2551 28 กุมภาพันธ์ 2552 และ 31 มีนาคม 2552 รวมเป็นต้นเงินทั้งสิ้น 1,126.97 ล้านบาท และ ธ.ก.ส. ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ สำหรับลูกหนี้ที่เลื่อนงวดดังกล่าวไว้ จำนวน 450.79 ล้านบาท รวมอยู่ในค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต้นเงินเกษตรกร

3.6 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับหนี้ที่มีปัญหา เพื่อผ่อนคลายภาระในการชำระหนี้ของลูกค้า และช่วยการประกอบอาชีพของลูกค้า และเพิ่มขีดความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า พร้อมทั้งเป็นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหนี้ของธนาคาร และเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในส่วนที่ธนาคารไม่สูญเสีย โดยวิธีการนำมูลหนี้ของสัญญาเดิมหลายสัญญาของลูกค้ารายเดียวกันมาจัดทำเป็นสัญญาใหม่ โดยจัดทำเป็น 2 สัญญา สัญญาแรกรวมเฉพาะต้นเงินเดิมทุกสัญญา และคิดดอกเบี้ยตามอัตราปกติ ส่วนสัญญาที่สองรวมเฉพาะดอกเบี้ยรวมทุกสัญญาและไม่คิดดอกเบี้ย โดยกำหนดชำระคืนเงินกู้งวดใหม่ ระยะเวลาไม่เกิน 20 ปี พร้อมทั้งจ่ายสินเชื่อเพื่อฟื้นฟูการประกอบอาชีพในกรณีรายที่จำเป็น ส่วนหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการ ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการธนาคารและธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว

ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มี.ค. 52 ประกอบด้วย

		หน่วย : ล้านบาท	
		<u>จำนวนเงิน</u>	
ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ - รวมต้นเงิน	จำนวน 227,757 สัญญา	37,202.10	
	- รวมดอกเบี้ย	จำนวน 225,202 สัญญา	16,882.10
	- ฟื้นฟูการประกอบอาชีพ	จำนวน <u>7,376</u> สัญญา	591.51
รวม	460,335 สัญญา	54,675.71	

ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สัญญารวมต้นเงิน และสัญญาฟื้นฟูการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 9.03 ของลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรทั้งหมด สำหรับสัญญารวมดอกเบี้ยเป็นส่วนของดอกเบี้ยซึ่งไม่ได้รับชำระได้ตามบัญชีแล้ว แต่ ธ.ก.ส. ได้บันทึกคุมไว้เป็นสัญญารวมดอกเบี้ยด้วยรหัสโครงการ

3.7 โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการ โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/52 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 เห็นชอบในหลักการ โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/52 โครงการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปีการผลิต 2551/52 และโครงการแทรกแซงมันสำปะหลังปี 2551/52 โดยรัฐบาลจัดหาเงินทุนให้ ธ.ก.ส. โดยมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการวงเงิน 3,932.70 ล้านบาท ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารนครหลวงไทยและธนาคารทหารไทย ในวงเงินไม่เกิน 110,000 ล้านบาท ด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินเป็นตราฯ ตามแผนการใช้จ่ายเงินโครงการ โดยมีกระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย ทั้งนี้ให้รัฐบาลรับภาระต้นเงิน ดอกเบี้ยจากเงินกู้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง ในวงเงิน 3,932.70 ล้านบาท โดยแยกบัญชีงบการเงินออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส. ตามโครงการในลักษณะธุรกรรมตามนโยบายพิเศษของรัฐ (Public Service Obligation : PSO) และให้ผลการดำเนินโครงการดังกล่าวไม่นับรวมเป็นสินทรัพย์เสี่ยง ที่ใช้ในการคำนวณสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CAR) ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของ ธ.ก.ส.

ในงวดนี้ ธ.ก.ส. ได้กู้เงินโดยออกตั๋วสัญญาใช้เงิน จำนวน 94,000 ล้านบาท นำเงินไปจ่ายเงินกู้เกษตรกร โครงการต่างๆ จำนวน 90,482.39 ล้านบาท (ไม่รวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส.) ประกอบด้วย

		หน่วย : ล้านบาท	จำนวนเงิน
โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปีปีการผลิต 2551/2552	จำนวน 537,393 ตั๋วสัญญา		65,815.38
โครงการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปีการผลิต 2551/2552	จำนวน 61,270 ตั๋วสัญญา		7,833.26
โครงการแทรกแซงมันสำปะหลังปี 2551/2552	จำนวน 180,384 ตั๋วสัญญา		16,833.75
รวม	779,047 ตั๋วสัญญา		90,482.39

ส่วนเงินคงเหลือจำนวน 3,517.61 ล้านบาท แสดงอยู่ในบัญชีเงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินด้านสินทรัพย์ โดยแสดงคู่กับบัญชีเจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรด้านหนี้สินด้วยจำนวนเดียวกันตามหมายเหตุ 3.15 และเปิดเผยภาวะผูกพันตามหมายเหตุ 3.22

ธ.ก.ส. ได้รับคำบริหารโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร โดยคำนวณจากต้นทุนเงินกู้คงเหลือรายวันในอัตราร้อยละ 3 ของต้นทุนเงินกู้จำนำใบประทวนสินค้าเป็นประกัน และอัตราร้อยละ 4 ของต้นทุนเงินกู้จำนำขังฉาง สำหรับงวดนี้เป็นจำนวน 569.07 ล้านบาท

3.8 ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
ลูกหนี้รอการชดใช้คืนเงินจาก อคส. และ อตค.	74,338.41	59,451.04
ลูกหนี้รอการชดใช้คอกเบี้ยจาก กชก.	2,497.57	3,558.62
ลูกหนี้รอการชดเชยคอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้	1,136.51	-
ลูกหนี้รอการชดเชยคอกเบี้ยมาตรการช่วยเหลือ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	238.52	252.11
ลูกหนี้รอการชดเชยคอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 48	-	269.64
ลูกหนี้รอการชดเชยคอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 49	1,629.92	1,340.26
ลูกหนี้รอการชดเชยคอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 51	438.91	-
ลูกหนี้รอการชดเชยค่าใช้จ่ายโครงการหนี้สินภาคประชาชน	-	0.89
รวมลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ	80,279.84	64,872.56

ลูกหนี้ออกราคาซื้อคืนเงินจาก อคส. และ อตก.

- ลูกหนี้ออกราคาซื้อคืนเงินจาก อคส. ช.ก.ส. ได้ร่วมมือกับ อคส. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ตามโครงการรับจำนำข้าว โครงการระบายข้าว โครงการรับจำนำกุ้งขาว ระยะเวลาตั้งแต่ ปี 2547 - 2552 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 ยอดคงเหลือที่ อคส. ต้องชำระ จำนวนเงิน 60,103.71 ล้านบาท

- ลูกหนี้ออกราคาซื้อคืนเงินจาก อตก. ช.ก.ส. ได้ร่วมมือกับ อตก. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ตามโครงการรับจำนำข้าว นาปรังปี 2551 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 ยอดคงเหลือที่ อตก.ต้องชำระ จำนวนเงิน 14,234.70 ล้านบาท

ลูกหนี้ออกราคาซื้อดอกเบี้ยจาก คชก. ประกอบด้วยโครงการรับจำนำข้าวเปลี่ยนนาปรัง โครงการรับจำนำข้าวเปลี่ยนนาปี โครงการระบายข้าว โครงการรับจำนำกุ้งขาว โครงการรับจำนำลำไย และโครงการรับจำนำข้าวสาร ระยะเวลาตั้งแต่ ปี 2547 - 2552 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 ได้ตั้งลูกหนี้ออกราคาซื้อดอกเบี้ย จำนวนเงิน 2,497.57 ล้านบาท

ลูกหนี้ออกราคาซื้อดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ ช.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการฟื้นฟูและพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนตามนโยบายของรัฐบาล ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553 รวม 2 ปี เป็นการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยที่มีหนี้เงินกู้คงเหลือรวมกันทุกสัญญารายละไม่เกิน 100,000 บาท และมีปัญหานี้ค้างชำระ อันเนื่องมาจากเหตุสุจริตและจำเป็น เกษตรกรลูกค้าต้องสมัครใจและแสดงความประสงค์เข้าร่วมโครงการ และต้องจัดทำแผนฟื้นฟูอาชีพ ตลอดระยะเวลา 2 ปี เพื่อให้สามารถพัฒนาขีดความสามารถในการชำระหนี้ได้ หลังจากสิ้นสุดการพักหนี้แล้ว เกษตรกรลูกค้าที่เข้าโครงการฟื้นฟูและพักหนี้ ไม่ต้องชำระคืนเงินกู้และดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553 เป็นระยะเวลา 2 ปี มีลูกค้าเข้าร่วมโครงการจำนวน 304,609 ราย รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ช.ก.ส. ในอัตรา MRR เป็นเงินปีละ 1,350 ล้านบาท รวม 2 ปี ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 ได้ตั้งลูกหนี้ออกราคาซื้อดอกเบี้ยจากรัฐบาล จำนวนเงิน 1,136.51 ล้านบาท

ลูกหนี้ออกราคาซื้อจากรัฐบาล ตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ช.ก.ส. ได้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยจังหวัด ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 - วันที่ 31 มีนาคม 2552 รวม 2 ปี ทั้งนี้จะต้องประเมินสถานการณ์ความไม่สงบทุกปี เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเป็นเกษตรกรทุกรายที่มีหนี้ ณ สิ้นสุดวันที่ 25 ธันวาคม 2550 หยุดชำระคืนเงินและดอกเบี้ยในส่วนของคืนเงินที่ไม่เกิน 200,000 บาท เป็นระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 - วันที่ 31 มีนาคม 2552 รวม 2 ปีเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 63,018 ราย ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 มีเกษตรกรอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถเบิกเงินชดเชยได้ 54,416 ราย เป็นจำนวนคืนเงิน 3,914.17 ล้านบาท โดยรัฐบาลจะชดเชยดอกเบี้ยให้กับ ช.ก.ส. แทนเกษตรกรทุกราย ในอัตราดอกเบี้ย MRR โดย ช.ก.ส. ตั้งลูกหนี้ออกราคาซื้อดอกเบี้ยจากรัฐบาล จำนวนเงิน 238.52 ล้านบาท

ลูกหนี้ออกราคาซื้อดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 49 ช.ก.ส. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในปี 2549 โดยขยายเวลาการชำระหนี้และคคคดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2549 - วันที่ 31 มีนาคม 2552 โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ช.ก.ส. ในอัตรา MRR - 1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 114,226 ราย ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 ได้ตั้งลูกหนี้ออกราคาซื้อดอกเบี้ยจากรัฐบาล จำนวนเงิน 1,629.92 ล้านบาท

ลูกหนี้ออกราคาซื้อดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 51 ช.ก.ส. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในปี 2551 โดยขยายเวลาการชำระหนี้และคคคดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 - วันที่ 31 มีนาคม 2554 โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ช.ก.ส. ในอัตรา MRR - 1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 55,191 ราย ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 ได้ตั้งลูกหนี้ออกราคาซื้อดอกเบี้ยจากรัฐบาล จำนวนเงิน 438.91 ล้านบาท

✓

3.9 ทรัพย์สินรอการขาย เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ตามคำสั่งศาล ประกอบด้วยที่ดินและอาคาร ซึ่งบันทึกราคาทุน ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 และ วันที่ 31 มีนาคม 2551 จำนวน 94.36 ล้านบาท และ 91.19 ล้านบาท ตามลำดับ

ในงวดนี้ ช.ก.ส. ได้ประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการรับชำระหนี้หรือซื้อจากการขายทอดตลาดตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. และมาตรฐานการบัญชี และได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย จำนวน 1.92 ล้านบาท

3.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท			
	<u>31 มี.ค. 51</u>			<u>31 มี.ค. 52</u>
	<u>ราคาทุน</u>	เพิ่มขึ้น	ลดลง	<u>ยอดคงเหลือ</u>
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์				
ที่ดิน	2,363.15	5.60	-	2,368.75
อาคาร	3,217.07	151.74	1.28	3,367.53
ส่วนต่อเติมอาคาร	288.53	-	2.79	285.74
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	3,795.59	275.75	291.49	3,779.85
ยานพาหนะ	1,623.98	321.60	95.15	1,850.43
สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	1,159.37	868.97	413.33	1,615.01
รวม	<u>12,447.69</u>	<u>1,623.66</u>	<u>804.04</u>	<u>13,267.31</u>
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
อาคาร	2,126.93	120.21	1.05	2,246.09
ส่วนต่อเติมอาคาร	260.52	7.57	2.79	265.30
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	2,868.43	321.10	289.07	2,900.46
ยานพาหนะ	1,159.20	205.70	90.04	1,274.86
โครงการ CBS	-	101.65	-	101.65
รวม	<u>6,415.08</u>	<u>756.23</u>	<u>382.95</u>	<u>6,788.36</u>
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	<u>6,032.61</u>			<u>6,478.95</u>
			<u>31 มี.ค. 51</u>	<u>31 มี.ค. 52</u>
ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน สิทธิการเช่าตัดบัญชี				
ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน			640.92	756.23
ค่าปรับปรุงตกแต่งอาคารตัดบัญชี			46.09	61.53
สิทธิการเช่าตัดบัญชี			2.14	1.81
รวม			<u>689.15</u>	<u>819.57</u>

สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 จำนวน 1,615.01 ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายของโครงการ CBS จำนวน 918.92 ล้านบาท อาคารรวมส่วนต่อเติมอาคารของสำนักงานใหญ่ จำนวน 438.48 ล้านบาท สาขาจำนวน 257.61 ล้านบาท สำหรับค่าใช้จ่ายของโครงการ CBS ช.ก.ส. ได้นำอุปกรณ์ไปใช้งานแล้วบางส่วน จึงได้คำนวณค่าเสื่อมราคาในอัตราร้อยละ 15 (ตั้งแต่ปี 2547 - 2551) จำนวน 101.65 ล้านบาท

3.11 สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
ลูกหนี้เงินกองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน	1,312.47	1,230.56
ลูกหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครู	1,030.09	612.12
คอกเบี้ยเงินฝากจ่ายล่วงหน้า	140.14	192.66
คอกเบี้ยค้างรับเงินฝากธนาคาร	0.01	0.01
คอกเบี้ยค้างรับเงินลงทุน	64.99	87.41
เงินมัดจำ	5.03	3.69
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	14.68	13.27
ลูกหนี้อื่น	359.69	260.07
พัสดुकงคลัง	3.18	3.37
รายได้ค้างรับ - ค่าบริหาร โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร	569.07	-
รายได้ค้างรับ - อื่นๆ	44.39	77.53
ค่าใช้จ่ายรอดตัดจ่าย	452.15	374.95
น้ำมันเชื้อเพลิง	0.17	0.44
สิทธิการเช่า	4.37	6.05
รวมสินทรัพย์อื่น	4,000.43	2,862.13

ลูกหนี้เงินกองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน และลูกหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครูเป็นเงินที่ ธ.ก.ส.จ่ายสินเชื่อ โดยได้รับเงินจากส่วนราชการตามโครงการนโยบายรัฐบาล ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริการเป็นค่าตอบแทน

3.12 เงินฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	1,872.63	2,242.26
ออมทรัพย์	411,793.66	367,399.46
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา		
- ไม่ถึง 6 เดือน	58,580.19	58,249.08
- 6 เดือนไม่ถึง 1 ปี	17,348.39	16,597.17
- 1 ปีขึ้นไป	3,090.24	2,411.84
บัตรเงินฝากทวีสิน	93,222.32	67,767.12
รวมเงินฝาก	585,907.43	514,666.93

3.13 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มี.ค. 52			31 มี.ค. 51		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ตั๋วสัญญาใช้เงิน-ธนาคารอื่น	-	700.00	700.00	-	-	-
ตลาดซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชน	-	4,500.00	4,500.00	-	-	-
รวม	-	5,200.00	5,200.00	-	-	-

✓

3.14 เงินกู้ยืม ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	31 มี.ค. 52			31 มี.ค. 51		
	กำหนดชำระ	กำหนดชำระ	รวม	กำหนดชำระ	กำหนดชำระ	รวม
	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี		ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี	
เงินกู้ในประเทศ	5.42	9,419.44	9,424.86	2,422.55	45.38	2,467.93
เงินกู้ต่างประเทศ						
เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC)	394.27	2,746.62	3,140.89	405.60	3,140.89	3,546.49
รวมเงินกู้ยืม	399.69	12,166.06	12,565.75	2,828.15	3,186.27	6,014.42

เงินกู้ในประเทศ จำนวน 9,424.86 ล้านบาท ประกอบด้วยเงินกู้กระทรวงการคลังและอื่นๆ จำนวน 42.11 ล้านบาท เงินกู้จากขปท. โดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินที่มีกระทรวงการคลังเป็นผู้รับอาวัล ขายให้ ขปท. จำนวนเงินกู้ 1,382.75 ล้านบาท และออกพันธบัตร ธ.ก.ส. จำนวน 8 ครั้งๆ ละ 1,000 ล้านบาท รวมจำนวน 8,000 ล้านบาท มีรายละเอียดดังนี้

1. เงินกู้จาก ขปท. โดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินที่มีกระทรวงการคลังเป็นผู้รับอาวัล เป็นเงินกู้เพื่อใช้ในโครงการช่วยเหลือผู้ประกอบการ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงินไม่เกิน 1,800 ล้านบาท ธ.ก.ส. ได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน เลขที่ อ.8/2551 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2551 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี ครบกำหนดชำระวันที่ 31 ธันวาคม 2553 ธ.ก.ส. ได้เบิกรับเงินกู้รวม 1 วงค เป็นเงิน 1,382.75 ล้านบาท คงเหลือวงเงินที่ยังไม่ได้เบิก จำนวน 417.25 ล้านบาท

2. การออกพันธบัตร ธ.ก.ส. จำนวน 8 ครั้งๆ ละ 1,000 ล้านบาท รวมจำนวน 8,000 ล้านบาท ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน สำหรับค้ำเงินชำระครั้งเดียวเมื่อครบกำหนด รายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ครั้งที่ปี	อายุพันธบัตร (ปี)	อัตราดอกเบี้ย (ต่อปี)	ครบกำหนดชำระ	จำนวนเงิน
1/2551	5	4.45	25 กันยายน 2556	1,000.00
2/2551	7	4.55	25 กันยายน 2558	1,000.00
1/2552	6	3.55	5 กุมภาพันธ์ 2558	1,000.00
2/2552	8	3.97	5 กุมภาพันธ์ 2560	1,000.00
3/2552	10	4.29	5 กุมภาพันธ์ 2562	1,000.00
4/2552	6	3.60	19 กุมภาพันธ์ 2558	1,000.00
6/2552	10	4.29	19 กุมภาพันธ์ 2562	1,000.00
7/2552	3	2.00	26 มีนาคม 2555	1,000.00
รวมพันธบัตร ธ.ก.ส.				8,000.00

สำหรับพันธบัตร ธ.ก.ส. 2552 ครั้งที่ 5 ยกเลิกการประมูล

เงินกู้ต่างประเทศ เป็นเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC) จำนวน 3,140.89 ล้านบาท ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้นำไปขายฝากกับ ธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งจำนวน เฉพาะเงินกู้ตามสัญญา ครั้งที่ 1 – 5 ซึ่งมีเงินกู้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 จำนวน 86.26 ล้านบาท ธ.ก.ส. ได้ตั้งประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนไว้ตั้งแต่ปีบัญชี 2526 จำนวน 171.87 ล้านบาท ธ.ก.ส. ได้เฉลี่ยการรับรู้ประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนเป็นรายได้ตามยอดเงินกู้ที่ผ่อนชำระสะสมถึงปีบัญชี 2550 จำนวน 162.59 ล้านบาท และรับรู้เป็นรายได้ในปีบัญชี 2551 จำนวน 4.58 ล้านบาท คงเหลือ 4.70 ล้านบาท แสดงรวมอยู่ในรายการเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น สำหรับเงินกู้ตามสัญญาครั้งที่ 6 – 13 จำนวน 3,054.63 ล้านบาท ธ.ก.ส. ไม่ได้ตั้งประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนไว้

3.15 เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล

ธ.ก.ส. ได้รับเงินจากส่วนราชการเพื่อจ่ายสินเชื่อให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป (ข้าราชการครู) ตามนโยบายของรัฐบาล และ ธ.ก.ส. มีภาระต้องจ่ายคืนเงินแก่ส่วนราชการ เมื่อได้รับชำระหนี้เงินกู้จากเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและบุคคลทั่วไป (ข้าราชการครู) จากการให้สินเชื่อโครงการพิเศษ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
เจ้าหนี้ค่าน้ำประปา	0.53	0.56
เจ้าหนี้โครงการปรับระบบการเกษตร	6.01	6.45
เจ้าหนี้โครงการปลูกไม้ยืนต้นเศรษฐกิจทดแทนมันสำปะหลัง	2.03	2.09
เจ้าหนี้โครงการนำร่องเพื่อลดพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง	22.88	23.62
เจ้าหนี้แผนฟื้นฟูการเกษตร	476.36	476.88
เจ้าหนี้ตามแผนปรับโครงสร้างระบบผลิการเกษตร	1,587.98	1,590.56
เจ้าหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครู	1,030.29	612.12
กองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน	1,326.30	1,240.09
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผล (หมายเหตุ 3.7)	3,517.61	-
รวมเจ้าหนี้โครงการรัฐบาล	7,969.99	3,952.37

3.16 กองทุนบำเหน็จ

เงินกองทุนบำเหน็จ เป็นเงินที่กันไว้ตามข้อบังคับกองทุนบำเหน็จ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกันเงินไว้จ่ายให้กับพนักงานที่ออกจากงาน เงินกองทุนบำเหน็จมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
ยอดยกมา	222.78	211.67
รับสมทบระหว่างปี	21.74	29.26
จ่ายบำเหน็จและโอนไปกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	(20.85)	(18.15)
ยอดคงเหลือปลายงวดตามภาวะผูกพันที่ต้องจ่ายกรณีพนักงานออกจากงาน	223.67	222.78

3.17 หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
คอกเบี้ยรับล่วงหน้า	-	103.85
แคชเชียร์เช็ค และเช็คของขบวนการ	360.87	531.06
เงินประกัน	17.39	14.38
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	3,759.41	2,643.28
สำรองกองทุนประกันภัย	69.90	70.43
เจ้าหนี้อื่น	3,391.67	2,519.96
รวมหนี้สินอื่น	7,599.24	5,882.96

เจ้าหนี้อื่น จำนวน 3,391.67 ล้านบาท เป็นเจ้าหนี้อาจคืนให้ส่วนราชการ จำนวน 1,296.53 ล้านบาท ลูกค้าและบุคคลภายนอก จำนวน 1,282.01 ล้านบาท และอื่นๆ จำนวน 813.13 ล้านบาท

3.18 ทุนเรือนหุ้น ประกอบด้วย

	31 มี.ค. 52		31 มี.ค. 51	
	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
หุ้นสามัญ				
กระทรวงการคลัง	423,855,747	42,385.58	390,151,211	39,015.12
สถาบันเกษตรกร	603,021	60.30	555,676	55.57
เอกชน	95,171	9.52	94,143	9.41
รวม	424,553,939	42,455.40	390,801,030	39,080.10
หุ้นบุริมสิทธิ				
สถาบันเกษตรกร	-	-	605	0.06
เอกชน	4,122	0.41	4,826	0.48
รวม	4,122	0.41	5,431	0.54
รวมทุนเรือนหุ้น	424,558,061	42,455.81	390,806,461	39,080.64

หุ้นสามัญ ในงวดนี้กระทรวงการคลังได้ซื้อหุ้นเพิ่มจำนวน 33,704,536 หุ้น ประกอบด้วย ได้รับเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2551 จำนวน 12,000,000 หุ้น (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2551) และจำนวน 10,000,000 หุ้น (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2551) ใช้เงินปันผลที่ได้รับจาก ธ.ก.ส. ซื้อหุ้นเพิ่ม 11,704,536 หุ้น และ สถาบันเกษตรกรซื้อหุ้นเพิ่ม 47,345 หุ้น และเอกชน ซื้อหุ้นเพิ่ม 1,028 หุ้น รวมเป็นหุ้นสามัญเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น 33,752,909 หุ้น จึงเป็นทุนที่ออกและเรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว จำนวน 424,553,939 หุ้น เป็นเงิน 42,455.40 ล้านบาท (กระทรวงการคลังถือหุ้นร้อยละ 99.84)

หุ้นบุริมสิทธิ เป็นหุ้นที่ครบกำหนดไถ่ถอนแล้วทั้งจำนวน เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2549 ในงวดนี้สถาบันเกษตรกรไถ่ถอนคืน จำนวน 605 หุ้น เป็นเงิน 0.06 ล้านบาท เอกชนไถ่ถอนคืน จำนวน 704 หุ้น เป็นเงิน 0.07 ล้านบาท รวมเป็นหุ้นที่ไถ่ถอนคืนจำนวน 1,309 หุ้น เป็นเงิน 0.13 ล้านบาท

การจัดสรรกำไรสุทธิ

ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0803/1721 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2551 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีบัญชี 2550 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
โบนัสกรรมการ	2.82
โบนัสพนักงาน	2,366.13
เงินปันผลหุ้นสามัญ	1,172.40
สำรองตามกฎหมาย	590.00

3.19 เงินกองทุนตามกฎหมาย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	42,455.81	39,080.64
ทุนสำรองตามกฎหมาย	3,405.20	2,815.21
กำไรสุทธิคงเหลือหลังการจัดสรร	16,960.83	12,585.97
รวมเงินกองทุนตามกฎหมาย	62,821.84	54,481.82

3.23 รายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกร	29,275.70	29,320.67
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้สถาบันเกษตรกร	1,282.58	1,269.36
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้นโยบายรัฐ	1,169.88	572.32
รายได้เงินชดเชยพักชำระหนี้	1,136.51	-
รายได้เงินชดเชยมาตรการช่วยเหลือ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	238.52	252.13
รายได้เงินชดเชยมาตรการช่วยเหลือกรณีพิบัติภัย 6 จังหวัดภาคใต้	-	29.29
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 2547	-	0.20
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 2548	1.30	273.05
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 2549	889.16	1,091.68
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 2551	438.91	-
รายได้ดอกเบี้ยถูกหนีกองทุนหมุนเวียน EU	37.69	61.71
รายได้ดอกเบี้ยกองทุนหมู่บ้าน	87.41	195.16
รายได้ดอกเบี้ยกองทุนอ้อยและน้ำตาล	850.77	-
รวมรายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ	35,408.43	33,065.57

รายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ เพิ่มขึ้นจากงวดก่อน จำนวน 2,342.86 ล้านบาท เนื่องจากในงวดนี้ ธ.ก.ส. ขยายสินเชื่อมากขึ้น การติดตามหนี้ค้างและดอกเบี้ยค้างชำระให้ชำระเป็นเงินสดได้มากขึ้น และสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล โดยดำเนินการโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ทำให้มีรายได้ดอกเบี้ยเงินกู้โครงการนโยบายรัฐเพิ่มขึ้น

3.24 รายได้อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
รายได้ตลาดกลางและนางข้าว	14.22	10.60
รายได้ค่าฤชาธรรมเนียม	19.30	10.73
รายได้เช่าซื้อ ผ่อนชำระและขายเชื่อ	137.20	93.00
รายได้จากการขายทรัพย์สิน	25.00	22.45
รายได้เบ็ดเตล็ด	120.43	260.18
รวมรายได้อื่น	316.15	396.96

W

3.25 หนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญ

	หน่วย : ล้านบาท			
	ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ		หนี้สงสัยจะสูญ	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
ต้นเงิน				
เกษตรกร - ปกติ ค้างชำระและค้ำเงินคดี	23,123.66	27,371.26	(4,247.60)	16,800.68
- ปรับปรุงโครงสร้างหนี้(รวมค้ำ)	36,863.29	38,618.17	(1,754.88)	4,252.33
- ลูกหนี้ที่ประสบภัยธรรมชาติ	18,047.57	18,611.24	(563.67)	(1,503.16)
- โครงการพักชำระหนี้	8,215.81	874.01	7,341.80	(5,827.43)
- มาตรการช่วยเหลือ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	4,273.73	4,245.06	28.67	232.83
- โครงการนโยบายรัฐ	1,279.94	1,448.72	(168.78)	389.11
- อื่นๆ	820.30	644.33	175.97	552.93
สหกรณ์การเกษตร - ปกติ ค้างชำระและค้ำเงินคดี	844.51	876.13	(31.62)	358.23
- ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (รวมค้ำ)	-	4.50	(4.50)	(17.30)
- โครงการนโยบายรัฐ	2.87	3.37	(0.50)	3.37
กลุ่มเกษตรกร - ปกติ ค้างชำระและค้ำเงินคดี	13.07	14.31	(1.24)	-
- โครงการนโยบายรัฐ	16.15	16.15	-	16.15
รวม	93,500.90	92,727.25	773.65	15,257.74
ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	118.54	129.78	(11.24)	55.80
ลูกหนี้อีสลามขายเข้าซื้อค้างชำระ	147.44	112.23	35.21	109.95
ลูกหนี้เงินกู้เคหะสงเคราะห์	1.70	0.89	0.81	-
ตัวเงินซื้อลด - ค้ำเงินคดี	1,668.05	1,685.23	(17.18)	733.24
ลูกหนี้กองทุนย่อยและน้ำตาล	14,560.69	-	14,560.69	-
รวมทั้งสิ้น (หมายเหตุข้อ 4.5)	109,997.32	94,655.38	15,341.94	16,156.73
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้อื่น			-	(0.09)
หนี้สูญค้ำบัญชี			223.93	134.20
รวมหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (งบกำไรขาดทุน)			15,565.87	16,290.84

3.26 กำไรจากการปริวรรตเงินตรา ในงวดนี้ ธ.ก.ส.มีกำไรจากการปริวรรตเงินตรา จำนวน 4.59 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากกำไรจากการชำระหนี้เงินกู้ระหว่างปี

ตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงกองทุนของ ธ.ก.ส. พ.ศ. 2551 กำหนดให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ และภาระผูกพัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยมีเงื่อนไขว่า เงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์และภาระผูกพันดังกล่าว ณ วันที่ 31 มีนาคม 2552 และ 2551 ธ.ก.ส. ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

	อัตราส่วน	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
เงินกองทุนทั้งสิ้น	13.59	13.00
เงินกองทุนชั้นที่ 1	13.59	13.00

3.20 สำรองตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติของ ธ.ก.ส. มาตรา 37 ให้ ธ.ก.ส. จัดสรรกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่ายประจำปี เมื่อสำรองตามกฎหมายมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่า ธนาคารจะงดการจัดสรร หรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้

3.21 ภาระผูกพันอื่น ธ.ก.ส. ได้ออกหนังสือค้ำประกันให้แก่บุคคลทั่วไปและกิจการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
ค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	2.31	1.26
ค้ำประกันการทำงาน	64.71	27.78
ค้ำประกันสัญญาจ้างต่าง ๆ	3,200.31	1,272.40
ค้ำประกันการใช้กระแสไฟฟ้า น้ำประปา	107.97	90.32
ค้ำประกันสัญญาซื้อขาย	412.19	96.82
ค้ำประกันการรับจัดบริการขนส่งในกิจการอ้อย	1.32	1.02
รวม	<u>3,788.81</u>	<u>1,489.60</u>

3.22 ภาระผูกพันโครงการรับจํานําผลิตผล ตามโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 3.7) ธ.ก.ส. กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย และธนาคารที่เข้าร่วมโครงการรับจํานําผลิตผลทางการเกษตรในวงเงินไม่เกิน 110,000 ล้านบาท โดยมีกระทรวงการคลังค้ำประกันคํานึงเงินและคอกเบี้ย ทั้งนี้ให้รัฐบาลรับภาระคํานึงเงินและคอกเบี้ยจากเงินกู้ โดย ธ.ก.ส. ออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้ธนาคาร ที่เข้าร่วมโครงการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มี.ค. 52	31 มี.ค. 51
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	34,150.00	-
ธนาคารออมสิน	34,150.00	-
ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	12,850.00	-
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	12,850.00	-
รวมภาระผูกพันโครงการรับจํานําผลิตผล	<u>94,000.00</u>	-

3.27 ผลการดำเนินงาน การดำเนินงานงวดสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2552 มีผลกำไรสุทธิ 6,008.10 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดก่อน 421.77 ล้านบาท ร้อยละ 7.55 ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับปีก่อนได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	31 มี.ค.52	31 มี.ค. 51	เพิ่ม (ลด)	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
รายได้				
ดอกเบี้ย	43,439.04	42,018.23	1,420.81	3.38
รายได้ที่มีไขดอกเบี้ย	2,380.35	1,784.19	596.16	33.41
รวมรายได้	45,819.39	43,802.42	2,016.97	4.60
หัก ค่าใช้จ่าย				
ดอกเบี้ย	9,998.32	9,922.27	76.05	0.77
ค่าใช้จ่ายที่มีไขดอกเบี้ย	14,247.10	12,002.98	2,244.12	18.70
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	15,565.87	16,290.84	(724.97)	(4.45)
รวมค่าใช้จ่าย	39,811.29	38,216.09	1,595.20	4.17
กำไรสุทธิ	6,008.10	5,586.33	421.77	7.55

สำหรับงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2552 ค่าใช้จ่ายที่มีไขดอกเบี้ยจำนวน 14,247.10 ล้านบาท ได้รวมค่าตอบแทนพิเศษให้พนักงานและผู้ช่วยพนักงาน จำนวน 924.14 ล้านบาท โดยบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายค้างจ่ายในปีบัญชี 2551 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ครั้งที่ 7 /2552 วันที่ 22 พฤษภาคม 2552 อนุมัติในหลักการให้กันเงินดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายค้างจ่าย โดยให้ฝ่ายจัดการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับฉบับที่ 8 ว่าด้วยค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่ารับรอง และเงินเพิ่มอย่างอื่นสำหรับพนักงาน โดยกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเพิ่มพิเศษ และนำเสนอคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ในการประชุมครั้งที่ 8/2552

3.28 หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหน้า

ธ.ก.ส. ตกเป็นจำเลยในคดีแพ่งโดยถูกบริษัทแห่งหนึ่ง ฟ้องเรียกค่าเสียหายให้ชดใช้เงินจำนวน 55.12 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงิน 49.41 ล้านบาท ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน 2542 ข้อหาฐานความผิดสัญญาจ้างทำของ และ ธ.ก.ส. ได้ฟ้องแย้งบริษัทดังกล่าว ขอให้ไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้างทำของ จะต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่ ธ.ก.ส. จำนวน 21.32 ล้านบาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ฟ้องแย้ง(วันที่ 31 กรกฎาคม 2544) ศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษา เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2547 ให้ยกฟ้องแย้งของ ธ.ก.ส. และให้ ธ.ก.ส. ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บริษัทเป็นจำนวนต้นเงิน 46.25 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 19 เมษายน 2544 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ ต่อมา ธ.ก.ส. ได้อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลชั้นต้น และเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2549 ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาตให้ทุเลาการบังคับคดีไว้ก่อน ซึ่งขณะนี้คืออยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

3.29 การจัดประเภทบัญชีใหม่

ในงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2552 ธ.ก.ส. ได้จัดแสดงประเภทรายการใหม่บางรายการในงบการเงิน และได้ปรับงบการเงินที่นำมาเปรียบเทียบ โดยไม่มีผลกระทบต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและกำไรสุทธิ

3.30 การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติจาก รองผู้จัดการ ธ.ก.ส. (ทำการแทนผู้จัดการ ธ.ก.ส.) เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2552

✓